

GENOOTSCHAP NEDERLAND - ARUBA

NIEUWSBRIEF

Geachte deelnemer van het Genootschap Nederland-Aruba, geachte lezer!

Hierbij ontvangt u de juli-editie van de Nieuwsbrief van het Genootschap Nederland-Aruba. Met deze selectie van berichten informeren wij u over enkele actuele ontwikkelingen die voor u en ons genootschap relevant kunnen zijn.

Voorts maak ik u attent op onze website waarop binnenkort een artikel staat dat ons erelid Henk Timmer heeft geschreven naar aanleiding van de opmerkingen van minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken.

Het bestuur wenst u veel leesplezier.

Nico van Grieken, voorzitter

= = = = = = = = = =

3/7/2018 Campagne om taboe kindermishandeling te doorbreken

Rode Kruis Aruba en Kiwanis Club Aruba willen met de nationale campagne 'No sconde mas' (verstop je niet langer) een einde maken aan het taboe op kindermisbruik- en mishandeling op het eiland. Het aantal meldingen van kindermisbruik en -mishandeling blijft stijgen. In de eerste helft van 2018 werden 54 nieuwe gevallen gemeld bij vertrouwenspersoon en kinderarts Louise Rafael-Croes.

De werkelijke cijfers liggen een stuk hoger, stelt Egbert Schwengle, projectleider van de campagne. "Die cijfers zijn mogelijk drie of vier keer hoger. Maar laat ik een conservatief aantal noemen dat het werkelijke aantal het dubbele is. Slachtoffers van misbruik en mishandeling durven nog altijd niet naar voren te komen. Want het blijft een taboe op het eiland en dat taboe moeten we doorbreken."

Na de zomervakantie trekken Rode Kruis en Kiwanis de wijken in om dit onderwerp verder onder de aandacht te brengen. De campagneorganisatie wil Aruba ook wakker schudden om tragische gevallen, zoals de dood van de broers Rishandroh en Eugene (de kleuter en peuter die eind vorig jaar door hun stiefvader zijn doodgeslagen) te voorkomen.

Norma Brinkenberg, voorzitter van Kiwanis Club Aruba : "Zowel op school als thuis, en ook de burens moeten alert zijn. Er is ook heel veel handtastelijkheid onder de jeugd. Je hebt een vriendin en slaat erop los. Dat is niet normaal." Ze zegt ook dat niet alleen mannen de handen los hebben, ook vrouwen. Zowel fysiek als verbaal. Filmpjes en posters met daarop bekende Arubanen, zoals ex-gouverneur Fredis Refunjol, roepen slachtoffers op om zich te melden bij hulporganisaties. En roepen omstanders op om signalen van mishandeling en misbruik niet langer te negeren.

De campagne staat los van het plan van de regering om een centraal meldpunt voor kindermishandeling en -misbruik op te zetten. Projectleider Schwengle sluit toekomstige samenwerking niet uit.

(Bron: Arubaniem.Nu)

3/7/2018 Snelle veerdienst tussen Aruba en Curaçao

Binnen één tot twee maanden hebben Aruba en Curaçao de overeenkomst over de fast ferry tussen de eilanden rond. En vóór het einde van het jaar de tweede overeenkomst met de

operator erbij. Dat zegt de Arubaanse minister van Transport Chris Romero. De veerboot zal 120 meter groot zijn, kan 'makkelijk' 800 personen vervoeren en zo'n 300 auto's.

De Spaanse rederij Fred Olsen Express heeft al jarenlang interesse in een veerdienst tussen de eilanden. Dat geldt ook voor het Nederlandse bedrijf Waterbus. Sinds vorige week heeft zich een Turks bedrijf gemeld waarvan de minister de naam nog niet kwijt wil.

Een belangrijke eis is dat de operator ook investeert in de havenfaciliteiten. Want de overheid wil best wat investeren maar gaat ervan uit dat dit niet meer dan een half miljoen florin is. "Als we zelf investeren, kost het de overheid zeker 10 keer meer dan als een privaat bedrijf het doet", zegt de minister.

Wat de veerdienst gaat betekenen voor de lokale vliegbedrijven die vaak met moeite de luchtvaart tussen de eilanden kunnen onderhouden, weet de minister nog niet.

(Bron: Arubaniemms.Nu)

5/7/2018 Nederlands ontwikkelingsgeld voor Arubaanse kindbescherming

Eén miljoen florin ofwel bijna 5 ton euro van het Nederlandse geld dat rest in het ontwikkelingsfonds Fondo Desaroyo Aruba (FDA) gaat naar de versterking van de kindbescherming op het eiland.

Dat kondigde de Nederlandse staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties aan, samen met de Arubaanse premier, tijdens zijn bezoek aan Aruba. De 1 miljoen wordt gestoken in het sociale crisisplan om Arubaanse kinderen te beschermen volgens de richtlijnen van Unicef. Een eerder Unicef-rapport toonde aan dat het met de rechten van de kinderen veel beter kan.

Bij de Arubaanse rechtbank (gerestaureerd met FDA-geld) tekenden Aruba en Nederland een protocol voor de verdeling van het laatste ontwikkelingsgeld. Hiermee komt officieel een einde aan het fonds dat in 2000 is opgericht.

De resterende 4 miljoen florin van Nederland (bijna 2 miljoen euro), overweegt Knops te besteden aan verbetering van de rechtshandhaving op het eiland. "Je ziet dat daar, ondanks goede stappen die al zijn gezet, nog stappen te maken zijn. Dat kunnen we samen." Over de bestemming van het geld is hij nog in gesprek met de Arubaanse justitieminister Andin Bikker.

Aruba besluit om haar deel van het laatste ontwikkelingsgeld te gebruiken voor de restauratie van het oude gedeelte van het Bestuurskantoor. Premier Evelyn Wever-Croes: "Hiermee wordt een monument behouden voor onze volgende generaties."

Het Fondo Desaroyo Aruba is opgericht om Aruba onder andere 'financieel zelfredzaam' te maken. Geld moest naar de verbetering van de kwaliteit van bestuur, duurzame economische ontwikkeling, onderwijs en gezondheidszorg. Nederland stortte van 2000 tot en met 2015 rond de 287 miljoen florin (bijna 138 miljoen euro) in het fonds. De Arubaanse bijdrage bedroeg ruim 238 miljoen florin (rond de 114 miljoen euro). Aruba Investment Bank (AIB) beheert het geld dat ging naar overheidsprojecten als de restauratie van hoofdstad Oranjestad, de bouw van het nieuwe Bestuurskantoor Cocolishi, de aanleg van rioolzuiveringsinstallaties bij Bubali, Zeewijk en Parkietenbos en de middelbare school Colegio EPI.

(Bron: Arubaniemms.Nu)

6/7/2018 Paul Comenencia staatsraad voor Curaçao

De Rijksministerraad heeft vandaag besloten Paul Comenencia voor te dragen voor benoeming tot staatsraad van het Koninkrijk. Hij zal bij de afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk als staatsraad het land Curaçao vertegenwoordigen. Comenencia was van 2004 tot 2009 gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag. Momenteel is hij zelfstandig adviseur in Den Haag.

(Bron: Rijksverheid.nl)

6/7/2018 Hellen van der Wal in het CAft

De Rijksministerraad heeft ingestemd met de benoeming van Hellen van der Wal in het College Aruba financieel toezicht (CAft). Zij heeft een ruime staat van dienst bij de Arubaanse overheid en bij de Raad van Advies van Aruba waar zij sinds 2004 secretaris is. Van der Wal zal per 1 augustus zitting nemen in het CAft. Zij is voorgedragen door Aruba en zal het huidige lid Robert Croes opvolgen.

(Bron: Rijksverheid.nl)

7/7/2018 ‘Waarborgfunctie’ wordt ‘Versterken rechtsstaat’

In de begroting voor Koninkrijksrelaties komt voortaan niet meer het hoofdstuk ‘Waarborgfunctie’ voor. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kaja Ollongren meldt de Tweede Kamer dat de titel ‘Versterken rechtsstaat’ de lading beter dekt.

Vanaf de eerstkomende Prinsjesdag te presenteren begroting krijgt ook artikel 1.1 een andere titel. Het vroegere ‘Rechtshandhaving en deugdelijkheid van bestuur’ wordt vervangen door ‘Versterking rechtshandhaving en veiligheid’.

Bij een eerdere beleidsdoorlichting is naar voren gekomen dat het gebruik van de aan het Statuut ontleende term ‘waarborgfunctie’ tot verwarring leidt aangezien deze meer van toepassing is op ingrijpen door de Rijksministerraad. Artikel 1 in de begroting gaat echter over de structurele bijdrage van Nederland aan de rechtshandhaving en het borgen van de veiligheid in Curaçao, Aruba en Sint Maarten.

(Bron: Arubaniemws.Nu)

13/7/2018 Vierlandenoverleg op Bonaire met minister Grapperhaus

Minister Ferd Grapperhaus van Justitie en Veiligheid reist zondag naar Bonaire waar dinsdag het zogeheten Justitieel Vierlandenoverleg (JVO) wordt gehouden. De bewindsman zal er met zijn collega’s Quincy Girigorie (Curaçao), Andin Bikker (Aruba) en Cornelius de Weever (Sint Maarten) spreken over onder meer de versterking van de samenwerking bij de recherche, de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en rechtshandhaving.

„Dit overleg tussen Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten is belangrijk om onze blijvende samenwerking uit te bouwen, op een nieuwe innovatieve manier, intensiever of op terreinen waar we dit eerder nog niet gedaan hebben. Samen pakken we de criminaliteit in ons Koninkrijk aan en investeren we in onze veiligheid”, aldus Grapperhaus.

De rechtshandhaving in de Caribische delen van het Koninkrijk staat onder druk als gevolg van tekortschietende budgetten, zo waarschuwde een onafhankelijke evaluatiecommissie recent. De evaluatie bracht ook aan het licht dat de regeringen van Curaçao, Aruba en Sint Maarten niet gelukkig zijn met de manier waarop het Recherchesamenwerkingsteam (RST) opereert. Dat wordt als een verlengstuk van Nederland ervaren waarop de landen naar eigen oordeel te weinig grip hebben. Het RST komt vooral in actie bij grotere, spraakmakende opsporingsonderzoeken waarbij nogal eens politici betrokken zijn.

Naast het JVO heeft Grapperhaus ontmoetingen met gezaghebber Edison Rijna en waarnemend Rijksvertegenwoordiger Jan Helmond.

(Bron: Arubaniemws.Nu)

16/7/2018 Koninkrijksdelegatie bij VN-top over duurzaamheid

Vicepremier Otmar Oduber, staatssecretaris Stientje van Veldhoven van Infrastructuur en Waterstaat en VNG-voorzitter Jan van Zanen vormen de Koninkrijksdelegatie die deze week deelneemt aan een zogeheten High Level Political Forum van de Verenigde Naties.

Onderwerp van de bijeenkomst zijn de sustainable development goals die in 2015 in VN-verband zijn geformuleerd om armoede, ongelijkheid en klimaatverandering terug te dringen. Specifiek wordt er gesproken over onder meer de beschikbaarheid van water, sanitatie en energie

voor iedereen, het verduurzamen van productie en consumptie en de bescherming van ecosystemen.

De duurzame ontwikkelingsdoelen zijn door alle vier landen van het Koninkrijk omarmd, maar er is niet echt een koninkrijksaangelegenheid van gemaakt. Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Nederland hebben elk hun eigen SDG-agenda.

(Bron: Koninkrijksrelaties.Nu)

18/7/2018 Goed overleg Justitieministers Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten

Vandaag zijn de ministers van Justitie Grapperhaus (Nederland), Bikker (Aruba), Grigorie (Curaçao) en De Weever (Sint Maarten) samen gekomen voor het halfjaarlijks Justitieel Vierpartijen Overleg (JVO). Ditmaal op Bonaire, onder het voorzitterschap van Nederland.

Minister Grapperhaus daarover: “Mijn collega's Bikker, Grigorie, De Weever en ik kunnen tevreden terugkijken op een intensief en constructief overleg. Gezamenlijk hebben we nog eens benadrukt hoe belangrijk het is dat we gevierden samen op trekken en onze krachten bundelen.”

Tijdens het overleg is gesproken over de succesvolle strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en zijn afspraken gemaakt om de recherchesamenwerking nog meer te versterken en vernieuwen.

Ook zijn er afspraken gemaakt ter verbetering van grensbewaking. Daarnaast is er ook uitgebreid stil gestaan bij de uitvoering van de nieuwe Europese wetgeving (AvG) voor de uitwisseling van persoonsgegevens en de samenwerking hierbij tussen de landen van het Koninkrijk.

Aan het einde van het JVO hebben de vier ministers in aanwezigheid van enkele brandweercommandanten hun handtekening gezet onder de samenwerkingsovereenkomst tussen de brandweerkorpsen van Curaçao, Aruba, Sint Maarten en de BES-eilanden. Het volgende JVO zal plaatsvinden in januari 2019 onder het voorzitterschap van Aruba.

(Bron: Rijkssoeverheid.nl)

19/7/2018 Nieuwe recherchesamenwerking nog zonder Aruba

Het overleg tussen de vier minister van Justitie van het Koninkrijk op Bonaire heeft ‘een doorbraak’ opgeleverd voor een nieuwe samenwerking tussen de recherches (RST) in het Caribisch gebied.

Dat zei de Nederlandse minister Ferd Grapperhaus, namens de BES-eilanden voorzitter, dinsdag na het tweedaagse Justitieel Vierlandenoverleg (JVO). “Dit is van cruciaal belang om de georganiseerde misdaad te bestrijden.”

De nieuwe samenwerking, die door de Curaçaose minister Quincy Grigorie tot RST 2.0 is gedoopt, moet in januari op het volgende JVO op Aruba worden getekend. Het protocol voor de huidige RST loopt eind 2018 af.

Er is nog geen volledige overeenstemming. De Arubaanse minister Andin Bikker heeft om extra tijd gevraagd. Grapperhaus denkt niet dat het voorbehoud van Aruba de nieuwe samenwerking in de weg zal staan: “Het is een doorbraak, omdat er bij alle vier landen duidelijk het inzicht is dat er een nieuw protocol moet komen. De uitgangspuntennotitie is door Curaçao, Nederland en Sint-Maarten geheel onderschreven. Aruba moet nog naar een aantal punten kijken hoe die er in de uitwerking uit gaan zien. Daar gaan we zeker uitkomen.”

Het Team Bestrijding Ondernijning (TBO), dat onder andere witwassen en fraude bestrijdt, zal geen deel uitmaken van het nieuwe RST, zei Bikker. TBO is in 2016 opgericht en ondergebracht bij het RST. Het valt onder het gezag van de procureur generaal van Curaçao, Sint-Maarten en de BES maar niet die van Aruba. Bikker twijfelt niet over de toekomst van het RST voor Aruba. “We zullen zeker tot elkaar komen. Maar nu we meer tijd hebben om het beter te bestuderen zullen we comfortabeler tot elkaar komen.”

Het protocol is er volgens Grapperhaus op gericht ‘om de handen ineen te slaan om niet alleen de misdadigers achter de tralies te krijgen, maar ook om ze alles af te pakken wat ze aan voordeel dachten te hebben behaald met hun misdaad’.

Op het JVO zijn volgens de vier ministers ook belangrijke afspraken gemaakt over

grensbewaking, belangrijk in verband met de situatie in Venezuela, en de harmonisatie in de regels voor bescherming en uitwisseling van gegevens.

Minister Girigorie noemde als een belangrijk resultaat de afspraken over de kustwacht, waarvoor een beleidsplan voor de komende vier jaar wordt opgesteld. “Ieder eiland kan zijn input leveren. Voor Curaçao is bijvoorbeeld het onderzoek op zee belangrijk, Aruba doet dat op een andere manier. We zullen die verschillen in het plan opnemen.”

Er is ook gesproken over het opleggen van tbs, terwijl er geen tbs-kliniek is op de eilanden. Op Curaçao en Aruba zijn onlangs tbs-straffen opgelegd aan verdachten. Aruba heeft hiervoor een voorstel gedaan.

(Bron: Arubaniemms.Nu)

20/7/2018 Dirk-Jan Bonnet directeur Koninkrijksrelaties

Drs. Dirk-Jan Bonnet is door de bestuursraad van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties per 1 juli aangesteld als directeur Koninkrijksrelaties. Op die datum is ook het nieuw ingerichte directoraat-generaal Koninkrijksrelaties – onder leiding van Directeur-Generaal Henk Brons – officieel van start gegaan.

Bonnet was al enige tijd plaatsvervangend directeur Koninkrijksrelaties. Daarvoor was hij onder andere directeur Bestuursondersteuning en projectleider evaluatie nieuwe staatkundige structuur bij BZK.

Bonnet studeerde Public Administration aan de Universiteit Rotterdam en heeft het Kandidatenprogramma van de Algemene Bestuursdienst afgerond.

(Bron: Koninkrijksrelaties.Nu)

20/7/2018 Nederland ondersteunt grotere zichtbaarheid LGO's

Nederland steunt de algemene lijnen van een voorstel van de Raad Buitenlandse Zaken dat de zichtbaarheid van de LGO's (Landen en Gebieden Overzee) vergroot en meer ruimte schept voor financiering van territoriale en regionale projecten. Het minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt op dit terrein nauw samen met het minister van Buitenlandse Zaken.

Nederland heeft met zes LGO's (Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten) een directe band binnen het Koninkrijk. ‘De verbondenheid tussen Europees Nederland en de Koninkrijksdelen in het Caribisch gebied vraagt om een constructieve samenwerking. Samenwerking met de Europese Unie is hier één van de pilaren van en kan zorgen voor verdere positieve ontwikkeling van de Koninkrijksrelaties. Nederland acht het van belang dat het ‘volwassen partnerschap tussen de EU en de LGO's – opgezet onder het eerste LGO-besluit – wordt voortgezet’, aldus het ministerie.

Het voorstel hangt nauw samen met het Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor 2021-2027. Het moet leiden tot meer eenheid van beleid (alle LGO's onder dezelfde financieringsbron), consolidatie van gedeelde doelen, simplificatie en eenheid van het juridisch kader en een groter profiel voor de LGO's als groep.

Een andere reden om nu de besluiten van de LGO's samen te voegen is het uittreden van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. Hiermee komen ook de twaalf Britse LGO's buiten de werking van dit besluit te vallen, waardoor het aantal LGO's wordt gehalveerd. Na de uittreding van het VK uit de EU blijven drie lidstaten over met LGO's: Denemarken, Frankrijk en Nederland. ‘Dit leidt ertoe’, aldus de ministeries van BZK en BZ, ‘dat deze drie lidstaten tijdens de onderhandelingen in de Raad steun bij elkaar zullen moeten zoeken. De posities van de verschillende LGO's zijn hierbij ook van belang.’ Nederland zet dan ook in op gezamenlijkheid met enerzijds de Nederlandse LGO's en anderzijds de lidstaten Denemarken en Frankrijk.

Tot de consequenties voor de EU-begroting behoort dat er 500 miljoen euro wordt gereserveerd voor het nieuwe LGO-besluit. Ten opzichte van de periode 2014-2020 stelt de Europese Commissie een nominale daling van 14 procent voor op basis van het beschikbare budget voor

LGO uit o.m. het Europese Ontwikkelingsfonds. Over die daling wordt opgemerkt dat er in feite sprake is van een lichte nominale stijging voor de Nederlandse en Franse LGO's als gevolg van een mogelijke correctie voor de 12 Britse LGO's die buiten de werking van het nieuwe besluit komen te vallen.

(bron: Tweede Kamer)

26/7/2018 Koninklijke onderscheidingen 2019

De Decoratie Commissie Aruba herinnert alle geïnteresseerden eraan dat men tot en met 10 augustus een voordracht kan indienen voor een Koninklijke onderscheiding 2019. Ter gelegenheid van Koningsdag worden de onderscheidingen uitgereikt aan burgers die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor de Arubaanse gemeenschap. Om in aanmerking te komen voor een Koninklijke onderscheiding moet de persoon zich belangeloos ingezet hebben voor de gemeenschap middels vrijwilligerswerk. Met andere woorden hij/zij wordt niet betaald voor zijn/haar werkzaamheden. In geval van bijzondere prestaties waarvoor de persoon betaald werd, kunnen deze toegevoegd worden, maar ze moeten wel van dien aard zijn dat ze een groot effect hebben op de economische ontwikkeling van Aruba.

(Bron: Arubanieuws.Nu)

30/7/2018 Meer Arubanen kiezen voor veganisme

Een groeiende groep Arubanen kiest voor een plantaardig dieet. Ondanks het gebrek aan harde cijfers, is het zichtbaar dat steeds meer Arubanen dierlijke producten opzij schuiven. De Facebook- en instagrampagina 'VeganAruba' hebben bij elkaar bijna 3000 volgers en binnen twee jaar tijd zijn er nu meer dan veertig restaurants die bekend staan als 'vegan friendly'. Ruim tien koffietentjes bieden latté's en cappuccino's aan met amandel- of soja-melk.

Het veganistische dieet - het niet eten van dierlijke producten zoals vlees, vis, zuivel, eieren en honing - is wereldwijd uitgeroepen tot de foodtrend van 2018. Iets waar Aruba als toeristisch eiland op kan inspelen.

Restaurant Cuba's Cooking startte vijf maanden geleden met een klein plantaardig menu. "Deze manier van eten is een trend, we kregen er veel vragen naar", vertelt assistent manager Brenda Daal. En bij restaurant Alfresco, dat zeven maanden geleden haar deuren opende, is 65 procent van de klanten veganistisch. "We krijgen veel mensen die deze gerechten proberen, omdat het gezond is", legt manager Alejandra Maya uit.

De Amerikaanse Meredith Marin, die in 2016 van New York naar Aruba verhuisde, is het gezicht achter VeganAruba en de 'vegan revolutie' op het eiland. "Toen ik op Aruba kwam, was het bijna onmogelijk om zelfs vegetarisch te eten in restaurants." Nu vindt ze dat Aruba misschien wel voorop loopt. "Ik denk echt dat Aruba een leider kan zijn in de wereldwijde veganistische beweging."

(Bron: Arubanieuws.Nu)

30/7/2018 Premier Aruba: Eman gebruikte publiek geld voor verkiezingscampagne

Voormalig regeringspartij AVP heeft publieke fondsen gebruikt om haar verkiezingscampagne te bekostigen. Dat denkt minister-president Evelyn Wever-Croes. Zij heeft de Algemene Rekenkamer opdracht gegeven dat te onderzoeken. Het zou gaan om een bedrag van 92 miljoen gulden. Als het klopt volgt er een strafrechtelijk onderzoek zegt de premier.

(Bron: Arubanieuws.Nu)

* * * *